# T072 BL 2 (153) Phép Dùng Giày Da-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

*Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)*

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 660 PHEÙP DUØNG GIAØY DA Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, luùc aáy, Nan-ñaø, Öu-ba-nan-ñaø mang giaøy da theáp vaøng maø ñi, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö vöông giaû, ñaïi thaàn, ngöôøi quyù hieån, mang giaøy da theáp vaøng?. Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân, cho ñeán Phaät noùi: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp mang giaøy da theáp vaøng. Laïi nöõa, vaøo nhöõng ngaøy Khaùnh tieát cuûa ngöôøi ñôøi, nhoùm saùu Tyø- kheo ngöôøi thì mang giaøy da coù nhieàu maøu saéc, ngöôøi thì mang hai lôùp giaøy, heïn nhau ñi ngaém caûnh, bò ngöôøi ñôøi cheâ traùch: - Vì sao Sa-moân Thích töû mang nhieàu loaïi giaøy gioáng nhö vöông giaû, ñaïi thaàn? Coù keû thaáy mang nhö theá oaùn gheùt, beøn noùi: - Vì sao Sa-moân Thích töû maø gioáng nhö keû haï tieän, mang giaøy da hai lôùp? Ñaây laø haïng ngöôøi baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì! Caùc Tyø-kheo ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät daïy: - Töø nay veà sau, Ta khoâng cho pheùp Tyø-kheo mang giaøy da hai lôùp. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi röøng Thi Ñaø, thaønh Vöông xaù, luùc aáy, thaân Theá Toân coù chuùt ít baát hoøa, ñoàng töû Kyø Cöïu lieàn ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài baïch Phaät: - Baïch Theá Toân! Con nghe noùi thaân Theá Toân baát hoøa, neân uoáng thuoác tieâu haï. Tuy Theá Toân khoâng caàn, nhöng vì chuùng sinh, mong Theá Toân haõy nhaän moùn thuoác naøy ñeå cho chuùng sinh ñôøi sau thaáy roõ nguyeân lyù: Ngöôøi beänh thì duøng thuoác, ngöôøi boá thí thì ñöôïc phöôùc baùo. Khi aáy, Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Kyø Cöïu laïi suy nghó: “Khoâng theå ñeå Theá Toân uoáng thuoác nhö ngöôøi thöôøng, phaûi duøng thuoác öôùp vôùi hoa sen xanh roài trao cho Theá Toân”. Ñoaïn, Theá Toân ngöûi hôi thuoác ba laàn. Vì söùc thuoác maïnh khieán Theá Toân ñi ñaïi tieän ñeán möôøi taùm laàn, do theá, saéc dieän keùm vui. Baáy giôø, A-nan noùi vôùi Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân: - Theá Toân uoáng thuoác, khoâng bieát nôi naøo coù thöùc aên hôïp vôùi beänh cuûa Ngaøi? Khi aáy, Muïc-lieân lieàn quan saùt, thaáy con cuûa Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ ôû nöôùc Chieâm-ba, haèng ngaøy naáu naêm traêm moùn aên, lieàn duøng thaàn löïc ñi ñeán ñöùng tröôùc anh ta. Con cuûa Nhò Thaäp ÖÙc thaáy Toân giaû Muïc-lieân uy nghi thaàn ñöùc, trong loøng thaùn phuïc, höùng khôûi, cho laø chöa töøng coù. Luùc aáy, Muïc-lieân beøn ñoïc keä: Ñaáng Thieân Toân kyø dieäu, Tích luõy muoân coâng ñöùc Thaân coù chuùt baát hoøa,

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 661

Caàn thöùc aên hôïp beänh. Nay oâng ñöôïc lôïi ích, Seõ gaët quaû baùo lôùn. Caùc ñeä töû Thanh vaên. So vôùi Ñöùc Theá Toân Ví nhö haït caûi moøng Saùnh vôùi nuùi Tu-di. Baáy giôø, con oâng tröôûng giaû nghe ñoïc keä xong loøng ñaïi hoan hyû, taùn thaùn: “Laønh thay! Nay ñöôïc lôïi ích naøy”, beøn söûa soaïn caùc moùn aên thöôïng haïng, roài môøi Muïc-lieân ôû laïi thoï trai. Khi aáy, Muïc-lieân suy nghó: “Ta vì Ñöùc

Theá Toân xin thöùc aên hôïp vôùi beänh, vaäy khoâng neân aên tröôùc", lieàn nhaän laáy thöùc aên ñeå treân hö khoâng, roài môùi aên phaàn mình. Khi aáy, ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc noùi vôùi Toân giaû Muïc-lieân: - Toâi muoán bieát Theá Toân aên tröôùc roài toâi môùi aên sau, laøm sao bieát ñöôïc? Muïc-lieân noùi: - Baùt ñöïng thöùc aên trong choác laùt seõ trôû laïi, laø ta bieát ñaõ aên roài. Theá laø, chæ trong nhaùy maét, Muïc-lieân ñaõ ñeán choã Theá Toân, daâng thöùc aên leân Theá Toân. Theá Toân aên xong thì caùi baùt nöông theo hö khoâng trôû veà choã cuõ. Luùc aáy, ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ töø xa troâng thaáy caùi baùt bay veà, lieàn ñöùng daäy ngheânh ñoùn, laáy ñoäi leân ñaàu. Baáy giôø, vua Bình-sa ñeán thaêm vieáng Theá Toân, nghe muøi thöùc aên, beøn hoûi: - Baïch Theá Toân! Ñoù laø muøi thôm gì vaäy? - Muøi thöùc aên ñaáy! Ñaïi vöông coù muoán aên thöùc aên coøn laïi cuûa Nhö Lai khoâng? - Muoán aên, baïch Theá Toân! Toâi seõ ñöôïc lôïi ích raát lôùn khi aên thöùc aên coøn laïi cuûa Ñöùc Nhö Lai. Ñoaïn, nhaø vua aên xong, lieàn baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Töø ngaøy toâi sinh ra trong hoaøng gia ñeán giôø chöa töøng ñöôïc thöùc aên nhö theá naøy. Baïch Theá Toân! Ñaây laø thöùc aên cuûa coõi trôøi, cuûa roàng, cuûa Uaát-ñôn-vieät hay thöùc aên cuûa quyû thaàn? - Ñaây khoâng phaûi laø thöùc aên cuûa coõi trôøi, cho ñeán khoâng phaûi cuûa quyû thaàn. Theá roài, Theá Toân vì nhaø vua noùi veà döôùi chaân cuûa ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ coù loâng maøu vaøng, daøi boán taác, phöôùc ñöùc nhö vaäy. Vua nghe xong, muoán ñeán ñoù xem lieàn nhöng vieân quan caän thaàn taâu vôùi vua:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 31 662

- Keû ñoù laø thaàn daân cuûa ñaïi vöông, ñaïi vöông neân truyeàn leänh y ñeán haàu, chöù khoâng neân thaân haønh ñeán ñoù. Töùc thì vua sai söù ñeán noùi vôùi cha meï cuûa ñoàng töû raèng nhaø vua muoán gaëp ñoàng töû. Cha meï baøn baïc: - Vua cho goïi theá naøy aét laø muoán tìm caùch phaït tieàn chuùng ta ñaây. Chuùng ta thaø naïp ngaøn vaïn baïc chöù khoâng neân cho con ñeán nhaø vua. Lieàn duøng xe chôû vaøng baïc chaâu baùu ñeán choã nhaø vua, taâu vua: - Ñoàng töû yeáu ñuoái khoâng theå töï ñeán ñöôïc, nay xin chôû nhöõng chaâu baùu cuûa ñoàng töû ñeán hieán daâng cho ñaïi vöông. Nhaø vua lieàn noùi: - Ta coù saün vaøng baïc, chaâu baùu, ñaâu coù caàn nhöõng thöù naøy ñeå laøm gì. Ta chæ muoán xem thaân hình cuûa ñoàng töû maø thoâi. Vua lieàn sai söù giaû ñeán ñoù truyeàn leänh roài söù giaû trôû veà taâu vôùi vua: - Ñoàng töû soáng raát sung söôùng, thaân theå quaù meàm yeáu, khoâng theå ñi xe coä ñöôïc. - Neáu vaäy, thì haõy trang bò thuyeàn roài chôû ñeán. Neáu tôùi choã naøo thuyeàn ñi khoâng thoâng thì haõy ñaøo ñaát thaønh keânh, duøng haït caûi boû xuoáng cho trôn ñeå keùo qua. Theá roài, quaân lính keùo thuyeàn ñeán sôn khaåu roài rôøi thuyeàn leân bôø. Ñoàng töû vì quaù meàm yeáu phaûi duøng vaûi neäm traûi treân ñaát ñeå ñi leân treân. Töø xa troâng thaáy Theá Toân ñang ngoài treân ñaát, ñoàng töû dôõ boû vaûi neäm, giaãm treân ñaát maø ñi tôùi. Theá Toân thaáy vaäy mæm cöôøi. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Vì côù gì maø Theá Toân mæm cöôøi? - Caùc oâng coù thaáy ñoàng töû naøy khoâng? - Daï thaáy, baïch Theá Toân! - Ñoàng töû naøy töø chín möôi moát kieáp trôû laïi ñaây, chaân chöa töøng giaãm leân ñaát, nay vì thaáy Nhö Lai, sinh taâm cung

kính (neân môùi ñi treân ñaát), chöù chaúng phaûi do heát phöôùc ñöùc. Ñoàng töû ñi ñeán tröôùc Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài sang moät beân. Phaät lieàn tuøy thuaän thuyeát phaùp daïy baûo, khieán oâng ñöôïc lôïi ích hoan hyû, ñaéc phaùp nhaõn thanh tònh. Roài Phaät baûo ñoàng töû: - Neáu nhaø vua ñeán ñaây thì oâng haõy xuoáng ñaát ngoài xeáp baèng dô hai baøn chaân ra. Khi vua tieán vaøo, ñoàng töû lieàn xuoáng ñaát ngoài xeáp baèng dô hai baøn chaân ra. Luùc aáy, quaân haàu cuûa vua ruùt göôm ra ñònh böôùc tôùi, vua beøn khieån traùch y. Ñoàng töû thaáy vaäy loøng sinh hoaûng sôï, lieàn taâu vôùi vua:



- Xin ñaïi vöông cho pheùp toâi xuaát gia! - Ngöôi muoán xuaát gia theo ñaïo naøo? - Muoán xuaát gia theo ñaïo Phaät. Vua lieàn sai söù ñeán noùi vôùi cha meï cho ñoàng töû xuaát gia. Sau khi ñöôïc cha meï cho pheùp, ñoàng töû lieàn xin Phaät xuaát gia thoï Cuï tuùc. Caùc Tyø-kheo beøn hoûi Phaät: - Baïch Theá Toân! Ñoàng töû naøy coù nhaân duyeân gì maø chín möôi moát kieáp chaân khoâng dính ñaát? - Trong thôøi quaù khöù caùch nay chín möôi moát kieáp coù Ñöùc Phaät teân Tyø Baùt Thi Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri ra ñôøi. Luùc aáy coù chín möôi ngöôøi con tröôûng giaû môøi Phaät vaø taùm möôi ngaøn Tyø-kheo Taêng an cö trong ba thaùng, moãi ngöôøi cuùng döôøng moãi ngaøy. Vò naøy laø ngöôøi cuùng döôøng sau cuøng. OÂng duøng luïa traéng traûi treân ñaát cuùng döôøng cho chuùng Taêng, vì vaäy maø höôûng ñöôïc phöôùc baùo sinh trong coõi trôøi ngöôøi traûi qua chín möôi moát kieáp chaân chöa töøng giaãm treân ñaát. Con oâng tröôûng giaû khi aáy, baây giôø chính laø ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ. Ñoàng töû sau khi xuaát gia, ñi kinh haønh trong röøng Thi Ñaø khoâng bieát moûi meät, baøn chaân bò thöông tích, maùu chaûy xuoáng ñaát. Phaät thaáy theá, tuy bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Ai ñi kinh haønh choã naøy maø maùu chaûy ra nhö vaäy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø choã ñi kinh haønh cuûa ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ. - Naøy caùc Tyø-kheo! Giaû söû ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ naøy ñi kinh haønh khieán cho nuùi Tu-di naùt vuïn nhö buïi baëm cuõng khoâng theå ñaéc ñaïo, huoáng gì bò thöông toån lôùp da. Khi ñoàng töû Nhò Thaäp ÖÙc Thöù Noâ nghe Phaät noùi nhö vaäy, thaày lieàn ñi ñeán moät nôi thanh vaéng, ngoài kieát giaø, suy nghó: “Ngöôøi tinh taán khoâng löôøi bieáng trong haøng Thanh vaên ñeä töû Phaät khoâng ai hôn ta, vaäy maø Theá Toân noùi laø khoâng theå ñaéc ñaïo, chi baèng ta xaû giôùi trôû veà nhaø laøm caùc coâng ñöùc cuùng döôøng Phaät vaø Tyø-kheo Taêng”. Phaät bieát ñöôïc taâm nieäm cuûa thaày lieàn duøng thaàn tuùc ñi treân hö khoâng ñeán ngoài tröôùc maët thaày, noùi: - Naøy Tyø-kheo! Nay Ta hoûi oâng, tuøy yù maø ñaùp: Tröôùc ñaây oâng coù bieát ñaùnh ñaøn khoâng? - Bieát ñaùnh, baïch Theá Toân! - Khi daây ñaøn thaúng quaù thì aâm thanh coù trong treûo khoâng? - Khoâng trong treûo, baïch Theá Toân! - Khi daây ñaøn chuøng quaù thì aâm thanh coù reùo raét khoâng?



- Thöa khoâng, baïch Theá Toân! - Naøy Tyø-kheo! Khi daây ñaøn khoâng thaúng quaù, khoâng chuøng quaù thì aâm thanh coù du döông khoâng? - Raát du döông, baïch Theá

Toân! - Naøy Tyø-kheo! Tinh taán thaùi quaù thì taâm sinh caêng thaúng, coøn soáng leø pheø thì taâm sinh daõ döôïi, khoâng gaáp gaùp, khoâng leø pheø, taâm chuyeân chuù moät choã seõ soi toû moïi thöù, nhö trong Kinh Taêng Nhaát ñaõ noùi roõ. Naøy Tyø-kheo! OÂng ñaõ coù nieàm tin, boû hai möôi öùc cuûa caûi maø xuaát gia, vì sao soáng trong chaùnh phaùp coøn khôûi taâm taêng thöôïng maïn ñeå töï chuoác khoå naõo? Naøy Tyø-kheo! Nhaân vì oâng, Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo ñöôïc mang giaøy da. - Baïch Theá Toân! Theá Toân ñaõ cho pheùp caùc Tyø-kheo mang giaøy da, nay con daàn daàn taäp ñi roài seõ mang giaøy da. - Töø nay veà sau, Ta cho pheùp Tyø-kheo ñöôïc mang giaøy da moät lôùp. Khi aáy, A-nan Baân-ñeå-tyû nghe Theá Toân cho pheùp caùc Tyø-kheo mang giaøy da moät lôùp lieàn ñem naêm traêm ñoâi giaøy da ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng sang moät beân, baïch vôùi Phaät: - Kính xin Theá Toân nhaän nhöõng ñoâi giaøy da naøy. Phaät lieàn ñoïc keä chuù nguyeän cho oâng: Ai boá thí giaøy da Cho phaïm haïnh thanh tònh, Thaân, khaåu, yù, lìa aùc Ñöôïc höôûng laïc nhaân thieân. Vôùi phöôùc baùo ñaát vaøng, Trang hoaøng caùc cung ñieän. Ñöôïc nhö yù thaàn tuùc, Thanh tònh khoâng chöôùng ngaïi. Thí ít ñöôïc lôïi nhieàu, Vì ñoù laø phöôùc ñieàn. Baäc trí nguyeän trong saïch, Seõ ñöôïc quaû phuùc toát. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, Ñöùc Theá Toân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng caùc Tyø-kheo moät laàn. Ngaøi thaáy caùc ñoâi giaøy da boû ngoån ngang treân ñaát, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: - Naøy caùc Tyø-kheo! Ñaây laø nhöõng giaøy deùp gì maø boû ngoån ngang nhö vaäy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø nhöõng giaøy deùp bò raùch, nhöng vì sôï may

choàng hai lôùp neân khoâng daùm vaù laïi. - Ta cho pheùp ñöôïc vaù laïi. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy, coù Tyø-kheo ôû phöông Nam, ñeán leã baùi Theá Toân, treân ñöôøng ñi giaøy bò hoûng khieán chaân thaày bò chôït da, phaûi leâ goùt maø ñi, ñeán ñaûnh leã Phaät. Tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi: - Taïi sao oâng phaûi leâ goùt maø ñi? - Baïch Theá Toân! Con mang giaøy da moät lôùp ñeán giöõa ñöôøng giaøy bò hoûng maø khoâng daùm mang giaøy hai lôùp neân chaân bò lôû. - Töø nay, Ta cho pheùp laøm giaøy da Ni-muïc-ha, khi mang Phöôùc- la khoâng ñöôïc boïc phía tröôùc maø neân boïc phía sau. Pheùp laøm giaøy da khoâng ñöôïc duøng söøng deâ ñen, söøng deâ traéng, theáp vaøng, naïm chaâu ngoïc löu ly, thuûy tinh, maõ naõo vaø caùc loaïi giaøy coù maøu saéc röïc rôõ Ta khoâng cho pheùp mang. Neáu ñöôïc ñoâi giaøy da hai lôùp coøn môùi thì khoâng ñöôïc pheùp mang, neân baûo tònh nhaân mang ñi ít nhaát naêm, saùu böôùc roài môùi mang. Neáu ñöôïc maø mang lieàn thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø pheùp duøng giaøy da.

---

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*